

WYROK Z DNIA 18 CZERWCA 2009 R.

IV KK 145/09

Zakaz wynikający z art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k. odnosi się do każdego określonego w ustawie wypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody, a więc także, określonego w art. 72 § 2 k.k.

Przewodniczący: sędzia SN A. Siuchniński (sprawozdawca).

Sędziowie SN: R. Malarski, T. Artymiuk.

Sąd Najwyższy w sprawie Dariusza D., skazanego za przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k., w dniu 18 czerwca 2009 r., kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 24 maja 2007 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 9 lutego 2006 r.,

u c h y l i ł zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 9 lutego 2006 r. w części dotyczącej zobowiązania skazanego Dariusza D. do naprawienia szkody (pkt III wyroku Sądu Rejonowego w K.) (...).

UZASADNIENIE

Dariusz D. oskarżony został o to, że „w dniu 14 czerwca 1995 roku w K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził Jerzego S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci tkanin syntetycznych

wartości 56.859,73 zł za pomocą wprowadzenia go w błąd co do zamiaru zapłaty za w/w towar”, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2006 r. Sąd Rejonowy w K. uznał Dariusza D. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, ustalając, że wprowadził on w błąd Marię S., co do zamiaru terminowej zapłaty za odbierany towar i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. Sąd wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 4 lata, zaś na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał Dariusza D. do naprawienia szkody, poprzez zapłatę kwoty 56 859,73 zł na rzecz Jerzego S., w terminie 2 lat od daty uprawomocnienia się wyroku.

Apelację od tego wyroku wniósł skazany, zarzucając sądowi pierwszej instancji poczynienie błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść, a nadto obrazę szeregu przepisów procedury.

Wyrokiem z dnia 24 maja 2007 r. Sąd Okręgowy w K., uznając apelację obrońcy za oczywiście bezzasadną, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od tego wyroku kasację wywiódł Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 415 § 5 k.p.k., polegające na orzeczeniu wobec skazanego Dariusza D. na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązania do naprawienia szkody, pomimo iż o roszczeniu wynikającym z popełnienia przestępstwa wcześniej prawomocnie rozstrzygnięto w postępowaniu cywilnym.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku sądu pierwszej instancji w zaskarżonej części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Rację ma Prokurator Generalny, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w K., jak i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. w zaskarżonej części zostały wydane z oczywistą i rażącą obrazą art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k. Zgodnie z treścią tego przepisu nawiązki na rzecz pokrzywdzonego lub obowiązku naprawienia szkody bądź zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. W orzecznictwie wskazano, że zakaz wynikający z art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k. odnosi się do każdego określonego w ustawie przypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody, a więc również tego, określonego w art. 72 § 2 k.k. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2006 r., IV KK 328/06, OSNKW 2007, z. 2, poz. 14).

Sąd Rejonowy w K. skazując Dariusza D. za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., zobowiązał go do naprawienia szkody, poprzez zapłatę kwoty 56 859,73 zł na rzecz Jerzego S., w terminie 2 lat od daty uprawomocnienia się wyroku. Orzekając o zobowiązaniu Dariusza D. do naprawienia szkody wyrządzonej popełnionym przez niego przestępstwem, Sąd Rejonowy nie uwzględnił treści prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w K. z dnia 22 października 1997 r., rozstrzygającego prawomocnie o roszczeniu przysługującym Jerzemu S., pomimo tego, że na rozprawie w dniu 29 listopada 2005 r. Sąd dopuścił dowód z akt tej sprawy (...). Sąd Rejonowy miał świadomość tego, że Komornik Sądowy Rewiru II przy sądzie Rejonowym w S. prowadził postępowanie egzekucyjne z majątku Dariusza D., które toczyło się bezskutecznie. W toku tego postępowania egzekucyjnego pełnomocnik pokrzywdzonego zawiadomił prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oszustwa, wskazując okoliczności w jakich doszło do wydania Dariuszowi D. towarów na szkodę Jerzego S. i podając kwotę, której nie udało się wyegzekwować. Z powyższego wynika, że nałożony na skazanego ob-

owiązek zapłaty kwoty 56 859,73 zł, dotyczy tego samego roszczenia, o którym orzeczono już w postępowaniu cywilnym. Okoliczność, że o roszczeniu wynikającym z popełnienia przestępstwa już wcześniej prawomocnie rozstrzygnięto, wykluczała możliwość nałożenia na Dariusza D. w postępowaniu karnym obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przez niego tym przestępstwem. Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 24 maja 2007 r., utrzymując w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K., nie odniósł się do kwestii zobowiązania orzeczonego na podstawie art. 72 § 2 k.k., pomimo takiej powinności wynikającej z dyspozycji art. 440 k.p.k.

Wobec stwierdzenia rażącego naruszenia art. 415 § 5 k.p.k. oraz niewątpliwego wpływu tego uchybienia na treść rozstrzygnięcia, należało uchylić zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok sądu pierwszej instancji w części dotyczącej zobowiązania skazanego Dariusza D. do naprawienia szkody.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.